

Băjenarii bulgari se stabilesc în primul rînd în orașele și satele românești în care se aflau așezări similare mai vechi și, pe cît posibil, din acele locuri din care veneau și ei. Astfel, satul Brebeni are băjenari din aceeași regiune Kozlodui-Rahova, veniți în 1825 și 1828. De asemenea, satele din jud. Olt, ca Spătărei, Pâru-Rătund, Rădoești și Calomfirești, au așezări din 1810 și 1829, după cum satele Valea Dragului, Brănești, Vărăști, Dudești, Afumați, Fundulea, Mănăstirea, Spanțov, Heresti, Chiajna, Fundu au așezări din vremea celor două războaie din 1806—1812 și 1828—1829. Situații similare sînt în județul Ialomița, la Ciocănești, sau în multe sate din Dolj și Romanați.

Emigrația orășenească încearcă să-și refacă așezările din patrie, băjenarii stabilindu-se cu toții la un loc: slivnenii la Bereasa, șistovenii la Zimnicea și Mavrodiin etc. Nu ne ocupăm aici de înființarea orașului Alexandria¹.

În sfîrșit, *emigrările din 1828—1829 au mai [mult] un caracter rural, iar cele din 1830 un pronunțat caracter orășenesc.*

Dacă ciocnirile dintre interesele de clasă și cauzele reîntoarcerilor băjenarilor reies clar din cele de mai sus, se cuvine să subliniem încă o dată că unele dintre catagrafele și datele statistice utilizate nu au valoare decât pentru o anumită perioadă de timp. Trebuie să adăugăm că nici cifrele date de Kiselef relativ la numărul băjenarilor care au plecat și al acelora care au rămas la noi în țară nu se referă la rezultatul final al emigrației, ci la o dată anterioară. Cifra care arată că și băjenari țărani au rămas în țară din emigrația legată de războiul rusu-turc din 1828—1829 este cea dată de Vistieria Țării Românești în noiembrie 1834, adică 2 670 de familii.

În sfîrșit, cei ce adună cifrele date de documentele emigrației din anii 1806—1812 sau din cele anterioare cu cele de la 1828—1830, pentru a afla la cît se ridică numărul total al bulgarilor din Țara Românească spre 1840 se înșală dacă nu țin seama de două elemente, și anume de procesul de asimilare firească și de faptul că și în 1812, dar mai ales în 1828—1829, mulți băjenari au fost români. Situația reală ne-o arată cataografia generală din 1838, cînd bulgarii nu s-au ferit de înregistrare, ci, dimpotrivă, s-au înscris ca « sîrbi », deoarece acum situația lor fiscală era cu totul clară.

Catagrafia din 1838. În catagrafia generală a Țării Românești se dă întreaga populație pe județe, plase, orașe și sate, arătîndu-se și naționalitatea locuitorilor: români, « sîrbi » (în care se cuprind bulgarii și sîrbii, cei dintîi formînd însă imensa majoritate), greci, evrei, tigani și alții. Din această catagrafie s-au dat în anexa acestui studiu așezările de « sîrbi » pe județe, plăși și orașe, notîndu-se și numele satelor numai acolo unde s-au găsit cinci sau mai multe familii venite în țară în diferite vremuri. Bineînteles, cele mai multe din aceste așezări datează de la finele secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea adică din timpul războaielor rusu-turce, și mai ales după cele din 1806—1812 și 1828—1829. Fără îndoială, mulți dintre bulgarii așezați la noi înaintea tuturor acestor războaie, și în special acolo unde nu au format grupuri mai mari, se românizaseră pînă la această dată.

¹ Antonian Nour, *Istoricul orașului Alexandria*, Alexandria, 1927; Constantin N. Velichini, *Mișcările revoluționare de la Brăila din 1841—1843*, p. 25.